

Dziennik urzędowy

c. i k. Komendy Obwodowej w Lubartowie.

Lubartów, 15 Lutego 1916 r.

Nr 2.

Prenumerata wynosi kwartalnie 3 kor.

TREŚĆ: 22. Apropowizacja obwodu Lubartowskiego. — 23. Zarządzenia przeciwko podbijaniu cen. — 24. Przepisy sanitarne. — 25. Przepisy dotyczące się wywozu i przywozu przez granicę. — 26. Trzymanie gołębi pocztowych. — 27. Zniesienie okopów. — 28. Wyrok sądu wojkowego c. i k. Komendy obwodowej w Lubartowie. — 29. Wsparcia. — 30. Nagroda za ujęcie sprawców. — 31. List gończy. — 32. Wykaz osób ukaranych przez sąd wojkowy.

Nr 2169 ex 1916

22.

Apropowizacja obwodu Lubartowskiego.

Celem zaopatrzenia ludności w żywność, a rolników w zboże potrzebne do zasiewów wiosennych zarządza się co następuje:

A) Zajęcie zapasów zboża, obrót zbożem i mąką.

Wszystkie zapasy zboża objęte monopolem zbożowym t. j. pszenica, żyto, pośląd, jęczmień, owies zajmuje się na cele wojskowe a to zarówno zapasy tegoroczne jak i zapasy z lat poprzednich.

Zajęte z pod zajęcia jedynie zapasy zboża potrzebne do wyżywienia rodziny służby i koni producenta, a nadto te ilości zboża, które potrzebne są do zasiewów według niżej podanych norm.

Wobec tego sprzedaż zboża i przewiezienie tegoż z jednej miejscowości do drugiej dozwolone jest jedynie za zezwoleniem niżej wskazanej jako kompetentnej do tego władzy lub instytucji.

B) Kontyngenty jednostkowe i potrzebne do zagiewów zapasy.

1.) Dienne zapotrzebowanie zboża względnie mąki aż do nowych zbiorów t. j. do 30. sierpnia 1916 ustala się dziennie od głowy w sposób następujący:

a.) **na osobę dziennie** (z obliczeniem dzieci)
250 gramów ziarna (pszenicy, żyta, jęczmienia lub owsa albo 193 gramów = 15 łutów mąki względnie krup jęczmiennych lub innych produktów przemiału uzyskanych z pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa albo 256 gramów = 20 łutów chleba.

b.) **na konia dziennie**
1 kg = 78 łutów owsa, pośladu lub jęczmienia pastewnego i 2 kg = 156 łutów siana;

c.) **na bydło dziennie**
Bydła nie wolno żywić ani ziarnem ani sianem. Brak karmu dla koni i bydła należy zastąpić przez surogaty, jak otręby, ospa pulpa kartoflana wywary, buraki pastewne, ziemniaki i t. d.

Ze ziarna wolno wydawać jako pokarm tylko poślad i to jedynie dla koni.

2.) **Zapotrzebowanie na zasiewy**
Rolnikowi wolno zatrzymać na zasiew $1\frac{1}{2}$ cetnara owsa lub 1 centnar jęczmienia na każdy mórg ziemi do zasiewu tem ziarnem na wiosnę przeznaczoną.

C) Odstawa nadwyżek zapasów zboża.

a.) **Nadwyżkę zapasów** pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa **na folwarkach większej własności** zajmuje się na cele aprowizacji miast i miasteczek, w których zaprowadza się karty chlebowe względnie mączne, oraz na cele doraźnej pomocy.

Zapasy te zboża wolno tylko sprzedawać jedynie na podstawie piśmiennego przekazu c. i k. Komendy obwodowej po cenach unormowanych w punkcie C) b. tegoż obwieszczenia.

W razie wydania ze strony Komendy obwodu pisemnego przekazu na zakupno zboża, producent musi sprzedawać zboże po cenach ustalonych temu, kto się przekazem na zakupno tego zboża wykaże.

b.) **Nadwyżki zboża u włościan** się znajdujące, o ile przekraczają zapotrzebowanie ludności i na zasiewy wiosenne należy odwieźć do składnicy poborowej (Fassungsstelle) w Lubartowie, gdzie do 16. marca 1916 zboże przyjmowane będzie po następujących cenach:

za pszenicę	za 100 kg netto . . .	K 30.—
za żyto	100 kg " . . .	" 27.—
za jęczmień browarny " . . .	100 kg " . . .	" 27.—
" pastewny " . . .	100 kg " . . .	" 25.—
za owies :	100 kg " . . .	" 25.—

zamiast zboża można odstawać do składnicy poborowej do powyżej wymienionego terminu również i mąkę za którą wypłacać się będzie:

za razową mąkę pszenną . . .	za 100 kg. netto . . .	K 38.60
" żytnią	100 kg. " . . .	" 34.80
" jęczmienną	100 kg. " . . .	" 34.80

Na ten cel należy przemleć ziarno w stosunku 80% mąki razowej do 20% otrąb.

za dostarczoną mąkę wystawia składnica poborowa legitymacye wedle formularza

B) celem wykazania się przed organami nadzorczymi monopolu.

Składnica poborowa przyjmuje jedynie suche zboże względnie suchą mąkę, natomiast towaru mokrego na koszt i niebezpieczeństwo producenta nie przyjmie się.

Gdyby zboże zawierało więcej jak 2% zanieczyszczenia, za każdy dalszy procent zanieczyszczenia potrąci się 1% z wyżej oznaczonej ceny kupna.

Zboże względnie mąka będą ważone wraz z workiem zaś od uzyskanej wagi potrąci się wagę worków.

Nadwyżka zapasów zboża i mąki do 16. marca 1916 przez włościan do składnicy poborowej nie odstawiona ulegnie w danym razie konfiskacie — bez żadnej zapłaty.

Do wyżej podanego terminu mają włościanie zatem skoro nie posiadają wystarczającej do wyżywienia i na zasiewy ilości zboża — postarać się o potrzebne ilości tego zboża wedle wskazówek w punkcie D) tego obwieszczenia zawartych.

D) Zezwolenia na zakup zboża na zasiewy i do celów aprowizacji wsi oraz zezwolenia na przemiał.

Zezwolenia na zakupno wszelkiego zboża, zarówno na cele aprowizacji jakoteż na cele zasiewu potrzebnego, dla osób mieszkających po wsiach a zatem nie w miasteczkach i miastach kontyngentowanych, które nie posiadają przypadającej na głowę i dzień raz na konia dziennie ilości zboża aż do nowych żniw t. j. do 30. sierpnia 1916 lub odpowiedniej ilości zboża na zasiewy, wydają wedle ilości zboża brakującej im z własnej produkcji komitety gminne ratunkowe na wzorach według formularza A).

Gminny komitet aprowizacyjny może tylko wtedy wydać zezwolenie na zakupno, gdy stwierdzi konieczność wydania takiego zezwolenia a nadto, gdy zakupno ma być dokonane w obrębie gminy miejsca zamieszkania nabywcy.

Również komitet ten miejscowy wydaje na tym samym formularzu zezwolenie na zmielenie zboża, jednak tylko w obrębie gminy miejsca zamieszkania posiadacza zboża.

Gdy jednak zakupno lub też tylko zmielenie zboża ma nastąpić w obcej gminie, wówczas zezwolenia takiego udzielić może na formularzu A) tylko obwodowy komitet ratunkowy i to dopiero po zbadaniu słuszności prośby.

Zezwolenia sprzedaży zboża przez obszary dworskie udziela tylko Komenda obwodowa.

Zezwolenia na przemiał, udziela jednakże też i dla obszarów dworskich kompetentny według powyższych norm komitet ratunkowy.

Formularz A) składający się z 3 części i juxty musi być przy wystawieniu we wszystkich 3-ch częściach zaopatrzony w pieczęć i podpis wystawiającego go organu lub władzy.

Zezwolenia wydaje się ze zeszytów juxtowych.

Pierwszy odcinek A) oddaje strona sprzedawcy przy odbiorze zboża, drugi odcinek B) młynarzowi przy oddaniu zakupionego na zmielenie zboża do przemiału. Te odcinki służą sprzedawcy względnie młynarzowi jako dokument legitymacyjny wobec nadzorczych organów monopolu zbożowego.

Odcinki te należy zatem starannie zachować.

Odcinek trzeci C) oznaczony napisem „legitymacja” służy kupującemu zboże jako dokument, wobec rządowych organów nadzorczych, przy przewozie zboża zasiewnego, względnie produktów przemiału z młyna do swego domostwa. Na tym trzecim odcinku C) ważnym przez 10 dni od daty wystawienia, ma młynarz na odwrotnej stronie zapisać gatunek i ilość wydanego produktu przemiału i zaopatrzyć swą uwagę datą i podpisem swoim.

E) Aproprowizacja kontyngentowanych miast Lubartowa, Łęczny, Michowa i Czemiernik.

Dla powyższych miast i miasteczek przeznaczają się następujące kontyngenty, które bezwarunkowo do 30. sierpnia b. r. wystarczyć muszą.

Jako kontyngent wyznacza się:

dla Lubartowa:

pszenicy, żyta lub jęczmienia	2750 q
owsa, jęczmienia pastewnego lub pośladu	250 q

dla Łęczny:

pszenicy, żyta lub jęczmienia	1250 q
owsa, jęczmienia pastewnego lub pośladu	450 q

dla Michowa:

pszenicy, żyta lub jęczmienia	1100 q
owsa, jęczmienia pastewnego lub pośladu	650 q

dla Czemiernik:

pszenicy, żyta lub jęczmienia	800 q
owsa, jęczmienia pastewnego lub pośladu	450 q

Do kierowania akcją aprowizacyjną ustanowi się w każdej z powyższych miejscowości komitet aprowizacyjny składający się z Naczelnika gminy (burmistrza) i najmniej dwu członków godnych zaufania.

Zakupna zboża na obszarach dworskich przewiezienia i zmielenia tegoż dla powyższych miejscowości dokonywać będą mężowie zaufania na podstawie zezwolenia zakupna ze strony Komendy obwodu za ustalonym wynagrodzeniem.

Jako ceny zakupna zboża u producentów przez tych wyżej wymienionych mężów zaufania ustanawia się ceny następujące:

Za pszenicę	za 100 kg . . .	K 30.—
" żyto	" 100 kg . . .	" 27.—
" jęczmień browarniany	" 100 kg . . .	" 27.—
" " pastewny	" 100 kg . . .	" 25.—
" owies	" 100 kg . . .	" 25.—
" poślad	" 100 kg . . .	" 9.50

Ceny te jednak rozumie się tylko za zdrowe, suche zboże dobrej jakości.

Przy gorszej jakości towaru następuje odpowiednie niżenie ceny.

Koszta transportu zboża ponosi producent według następujących norm:

a) albo sam producent dostawi zboże do miejsca wskazanego przez męża zaufania a to do młyna lub składu w terminie określonym na własny koszt,

b) lub transport zboża nastąpi na koszt męża zaufania, który natomiast będzie uprawniony potrącić z ceny kupna, po 10 hal. od każdych 100 kg. i kilometra odległości od miejsca, gdzie zakupione zboże leży, do Lubartowa.

c) jeżeli dostawa nastąpi wedle punktów a) a producent nie posiada własnych zaprzęgów, wtedy ponosi koszt transportu do młyna względnie do składu, mąż zaufania, który jednak potrąci sobie 10 h od 100 kg i kilometra danej odległości z ceny kupna za transport.

Gminy są obowiązane dostarczyć mężom zaufania zaprzęgów do przewozu za wynagrodzeniem po 10 h od cetnara i kilometra. W razie, potrzeby ma żandamerya dopomóc do dostarczenia zaprzęgów.

Mężowie zaufania składają przy wystawieniu zezwolenia na zakupno zboża dodatek ustanowiony przez Generalne gubernatorstwo a to po 2 K od każdego metrycznego cetnara pszenicy, żyta i jęczmienia browarowego.

Osoby zaufania mają dostarczać przetworów przedmiotu do miejsc kontyngentowanych po następujących cenach, loco dana miejscowość:

z workiem	przednia mąka pszenna za 100 kg . . .	K 64.50
	chlebową mąka . . . " 100 " . . .	" 44.30
	mąka żytnia chlebową . . . " 100 " . . .	" 42.50
	krupy jęczmienne grube . . . " 100 " . . .	" 47.25
bez worka	" " średn. . . . . " 100 " . . .	" 49.75
	owies . . . . . " 100 " . . .	" 25.25
	jęczmień pastewny . . . " 100 " . . .	" 25.25
	poślad . . . . . " 100 " . . .	" 10.—
	otręby . . . . . " 100 " . . .	" 12.—

Dla komitetów aprowizacyjnych wyżej wymienionych kontyngentowanych miejscowości ustanawia się dla dalszej rozsprzedaży następujące ceny:

za przednią mąkę pszenną za 1 q hurtownie . . .	K 67.—
" " " " " " detalicznie . . .	" 71.—
" " " " " " 100 ros. fun. hurtow. . .	" 27.50
" " " " " " detal. . .	" 29.—
za mąkę pszenną chlebową za 1 q hurtownie . . .	" 45.10
" " " " " " detalicznie . . .	" 49.—
" " " " " " 100 ros. fun. hurtow. . .	" 18.50
" " " " " " detal. . .	" 20.—
" " żytnią " " 1 q hurtownie . . .	" 42.70
" " " " " " detalicznie . . .	" 47.—
" " " " " " 100 ros. fun. hurtow. . .	" 17.50
" " " " " " detal. . .	" 19.—

za krupy jęczmienne grube	za 1 q	hurtownie . . .	K 47.50
" " " " "	"	detalicznie . . .	" 51.—
" " " " "	100	ros. fun. hurtow. "	19.50
" " " " "	"	detal. . .	" 21.—
" " " " sredn. "	1 q	hurtownie . . .	" 50.—
" " " " "	"	detalicznie . . .	" 54.—
" " " " "	100	rus. fun. hurtow. "	20.50
" " " " "	"	detal. . .	" 22.—
" otręby	1 q	hurtownie . . .	" 12.50
" " " " " "	"	detalicznie . . .	" 13.—
" owies	"	hurtownie . . .	" 25.30
" " " " " "	"	detalicznie . . .	" 25.15 50
" jęczmień pastewny . . .	"	hurtownie . . .	" 25.30
" " " " " "	"	detalicznie . . .	" 25.50
" poślad	"	hurtownie . . .	" 11.—
" " " " " "	"	detalicznie . . .	" 12.—

Komitet aprowizacyjny jest uprawniony o ile nie potrzebuje otrąb z całego zboża kontyngentowanego do wyżywienia bydła własnej miejscowości dozwolić mężowi zaufania na sprzedaż zbędnej ilości otrąb z wolnej ręki, jednakże tylko w obrębie tutejszego obwodu. W tym wypadku sprzedaje się otręby zbywające po cenie maksymalnej 13 Kor. za 100 kg loco młyn.

Komitety aprowizacyjne ustanawiają w swoich miejscowościach sklepy względnie piekarnie, w których może ludność nabywać ustalone na dzień i głowę ilości mąki i chleba względnie owies, jęczmień pastewny, poślad i otręby.

Owies, jęczmień pastewny i poślad wolno wydawać z tych sklepów tylko dla koni, ale w ilościach podanych w punkcie B) b. tego ogłoszenia.

Natomiast otręby mogą być wydawane dla koni i bydła w miarę istniejącego zapasu i potrzeby.

Najpóźniej z dniem 15. marca ¹⁹¹⁶ muszą sklepy i składy sprzedawać chleb i mąkę jakoteż inne produkty, przemiału z pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa tylko na podstawie wydanych przez Komitet aprowizacyjny (formularz) ¹⁹¹⁶ kart chlebowych opatrzonych pieczęcią.

Karta chlebowa ma być wydana na każdą osobę (także na dziecko). Karta chlebo-
wa ma tyle odcinków, ile dni miesiąca.

Jeżeli się wyda komu kartę chlebową w ciągu miesiąca, to należy z niej odciąć tyle odcinków, ile dni od początku miesiąca upłynęło.

Podczas świąt wielkanocnych należy umożliwić ludności żydowskiej zakupno mąki rytualnej i „maces”, ale na podstawie kart chlebowych.

Osoby zaufania, które przeprowadzają zakupno, zmielenie i dostawę towaru, dostarczają za wskazówkami Komitetu aprowizacyjnego sklepom i piekarniom odpowiednie ilości produktów po cenie hurtownej i ściągają te opłaty, sami zaś wpłacają do Komitetu aprowizacyjnego różnicę między ceną hurtowną a ceną ustaloną dla mężów zaufania, Komitet zaś z tej kwoty pokrywa wydatki na akcję aprowizacyjną poniesione, resztę zaś odda za kwitem obwodowemu Komitetowi ratunkowemu w Lubartowie na cele wsparć danej miejscowości z końcem każdego miesiąca.

Co do wpływających i wydanych kwot, musi Komitet aprowizacyjny prowadzić dokładne księgi, zaś obwodowemu Komitetowi ratunkowemu w Lubartowie przysługuje prawo wglądu w księgi i kasę.

Karty chlebowe będą wystawiane jedynie na przeciąg jednego miesiąca, z upływem którego tracą ważność.

Kupcy mają odcinki kart chlebowych przechowywać, gdyż odcinki te służą Komitetowi aprowizacyjnemu dla kontroli dokonanej wedle przepisu sprzedaży przy wydzieleniu nowego zapasu.

Bez karty chlebowej nie wolno kupcom sprzedawać powyższych produktów.

Komitet aprowizacyjny ma prowadzić zapiski na wydane karty chlebowe oraz index alfabetyczny (zapiski na karty chlebowe D).

Każda głowa gospodarstwa otrzymuje własne konto w tych zapiskach.

Komitet aprowizacyjny musi prowadzić również zapisek co do wydanych pojedynczym kupcom ilości produktów i każdy kupiec ma posiadać oddzielne konto (Druk E).

Wydawanie artykułów żywności dla bydła i koni (owies, jęczmień pastewny, pośląd dla koni, otręby dla koni i bydła) wydaje Komitet aprowizacyjny każdorazowo w razie potrzeby pojedynczym mieszkańcom na odpowiednich przekazach (Druk F.)

Co do przekazów na żywność dla koni i bydła należy także \$prowadzić osobny zapisek z alfabetycznym indexem (Druk. G).

Komitet aprowizacyjny ma też prowadzić odpowiednią kontrolę.

Potrzebną mąkę na chleb dla cukierni i restauracji wyznacza komitet aprowizacyjny stosownie do rozmiaru przedsiębiorstwa i stosownie do zaoszczędzonych przez Komitet zapasów mąki, jednak również za pomocą kart chlebowych.

F) Ceny mąki w miejscowościach nie kontyngentowanych (wsiach).

Przednia mąka pszenna	za q hur.	K 61.—
" " " " " " " " " " " "	det.	" 64.—
" " " " " " " " " " " "	100 fun. hur.	" 25.—
" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	" 26.—
Mąka pszenna i żytnia chlebową	q hur.	" 39.—
" " " " " " " " " " " "	det.	" 42.—
" " " " " " " " " " " "	100 fun. hur.	" 16.—
" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	" 17.—
Otręby pszenne i żytnie	q	" 12.—
Pośląd	" " " " " " " " " " " "	9.50
Owies i jęczmień pastewny	" " " " " " " " " " " "	25.—

W sklepach wiejskich nie wolno sprzedawać mąki, chleba i krup jęczmiennych.

G) Przepisy dla młewa, wynagrodzenie za młewo i księga młynarska.

Zboże dla konsumpcji miejscowej musi być zmielone w następujący sposób:

Pszenica: 20% mąki przedniej pszennej,
55% " pszennej chlebowej,
20% otrąb,
żyto: 80% żytniej mąki chlebowej
16% otrąb.

Wszystkie młyny obwodu, mogą mleć tylko zboże do zmielenia im oddane.

Zboża nie wolno wymieniać na mąkę a również nie wolno pobierać zamiast wynagrodzenia za młewo w pieniądzech zboża.

Wynagrodzenie za młewo w młynach o dziennym przemiele zboża do 50 ^{pud.} ~~pod.~~ ^{und. metr.} ustanawia się na 1 K 60 do 2 K za 1 q. zależnie od budowy i produkcji.

Młyny o dziennej produkcji ponad 50 q. zboża mogą żądać wynagrodzenie do 2 Kor. 50 hal.

Każdy młyn musi prowadzić księgę młewa wedle wzoru H).

H) Przepisy dotyczące się pieczenia, wynagrodzenia piekarzy formy i ceny chleba.

Za wypieczenie 1 kg mąki włącznie soli, kminku, ustanawia się kwotę 10 hal. co równa się 4 hal. za funt jako wynagrodzenie za wypieczenie chleba.

Z 1 $\frac{1}{8}$ funta mąki należy wypiekać 1 $\frac{1}{2}$ funta chleba.

a.) Cena chleba dla gmin wiejskich:

1 kg chleba pszenego	} 37 h ^{wyż.} ~~h~~ 1 fun. ~~h~~ 15 h
1 kg chleba żytniego	

b.) dla miejscowości kontyngentowanych:

1 kg chleba pszeego	} 39 h ^{wyż.} ~~h~~ 1 fun. ~~h~~ 16 h
1 kg chleba żytniego	

Wypiekania pieczywa zbytkowego (luksusowego) zakazuje się. Chleby mogą być wypiekane jedynie w bochenkach po 80 łutów wagi.

Nie wolno dalej wypiekać chleba z czystej żytniej, lub z czystej pszennej mąki, i z tego względu musi się mieszać 30% mąki kartoflanej, płatków kartoflanych, lub ziemniaków gotowanych.

Ludność zamiejscowa może w piekarniach miejscowości kontyngentowych dać wypiekać chleb, musi jednak potrzebną do tego mąkę ze sobą przynieść.

I) Wyjątek od przepisów aprowizacyjnych.

Wojsko i instytucje wojskowe, jakoteż żandamerya i straż skarbową, nie podlegają powyższym przepisom zakupna.

Im wolno pokryć zapotrzebowanie wprost u producenta, jednak muszą dać producentowi legitymacje wystawione wedle wzoru I, dla wykazania się producenta przed organami nadzorczymi zarządu monopolowego.

Zakupno na obszarach dworskich jest jednak bez zezwolenia Komendy obwodowej zakazane.

K) Dostarczanie druków,

Odpowiednią ilość druków w obwieszczeniu tym zapodanych należy w czas zamówić w Komendzie obwodowej podając rodzaj i ilości potrzebnych druków, które będą po cenie kosztów własnych odstąpione.

L) Kary i termin obowiązujący.

Przekraczanie postanowień tego obwieszczenia będzie c. i k. Komenda obwodowa karać grzywną do 2000 K, względnie aresztem do 6 miesięcy.

W danym razie może też równocześnie być oznaczona kara konfiskaty produktu kupionego lub sprzedanego wbrew przepisom.

Obwieszczenie niniejsze obowiązuje z chwilą ogłoszenia.

Lubartów, dnia 9. Lutego 1916 r.

Nr. 2476/v ex 1916.

23.

Zarządzenia przeciwko podbijaniu cen.

By z jednej strony wolnej konkurencji pozostawić otwarte pole, a z drugiej strony zabezpieczyć publiczność przed wyzyskiem kupców, znosi się wszystkie dotychczas ustanowione stałe ceny maksymalne z wyjątkiem cen maksymalnych na zboże wszelkiego rodzaju mąkę, chleb, krupy jęczmienne, otręby i poślad, równocześnie jednak wydaje się następujące przepisy:

A) Obowiązek wystawienia taryfy cen w sklepach i miejscach jarmarcznych.

Każdy, kto w celu zarobkowania, albo na jarmarku, trzyma na sprzedaż, albo sprzedaje środki spożywcze i przedmioty codziennego użytku, jakie podane są w formularzach taryfy cen (według wzoru A) które otrzymać można w każdym posterunku żandarmeryi za opłatą 5 hal, obowiązany jest, cenę tych trzymanych na sprzedaż towarów, wyraźnie i czytelnie podać na wyżej wspomnianym formularzu a zarazem wystawić go w łatwo wpadającym w oczy miejscu. Natomiast drugi z tym formularzem równobrzmiący egzemplarz taryfy cen, w którym ma być podane imię i nazwisko jak i adres kupca, należy pierwszy raz w przeciągu dni trzech od chwili ogłoszenia niniejszego obwieszczenia, następnie zawsze każdego 15-go miesiąca, przedkładać odnośnemu posterunkowi żandarmeryi. For-

mularz taryfy cen zawiera poszczególne rubryki dla cen hurtownych i detalicznych. Kupcy hurtowni, o ile nie prowadzą handlu detalicznego, mają podać tylko ceny hurtowne, podczas, gdy drobni kupcy podają tylko cenę detaliczną. Towary, których odnośny handel nie prowadzi, należy naznaczyć w taryfie poprzeczną kreską.

Posterunek żandarmeryi bada przy pomocy organów gminnych, czy każdy kupiec odpowiednio uwiadocznili taryfę cen i czy oddany posterunkowi żandarmeryi drugi egzemplarz taryfy cen, zgadza się z oryginalną taryfą cen, wystawioną w miejscu prowadzenia handlu. W taryfach cen, ma być podana waga w rosyjskich funtach i miarach, jednak cena w walucie koronowej.

Żandarmerya po sprawdzeniu, że każdy kupiec oddał posterunkowi drugi egzemplarz taryfy i że ten egzemplarz z oryginalną w sklepie uwidocznioną taryfą się zgadza, prześle oddane jej egzemplarze taryfy, pierwszy raz w przeciągu dni dziesięciu po otrzymaniu niniejszego obwieszczenia, następnie zawsze każdego 20-go miesiąca c. i k. Komendzie Obwodowej, która na podstawie tego materiału, ustanowi co miesiąc „wytyczną cenę” tych towarów, t. j. tę cenę, którą c. i k. Komenda Obwodowa według każdorazowych cen targowych za odpowiednią uzna.

Kto zatem przekracza ustanowioną w ten sposób „wytyczną cenę”, naraża się na niebezpieczeństwo pociągnięcia go do odpowiedzialności sądowej i surowej kary z powodu lichwy żywnościowej, o ile następnie nie wykaże sądownie, że rzeczywiste uczciwe stosunki handlowe zmusiły go do przekroczenia ceny.

Te „wytyczne ceny” ogłaszane będą każdego miesiąca w dzienniku urzędowym c. i k. Komendy Obwodowej, lub w inny sposób podane do publicznej wiadomości.

Kto do ośmiu dni od chwili ogłoszenia niniejszego obwieszczenia, nie uwidoczni taryfy cen w sposób powyżej opisany, temu żandarmerya urzędownie zamknie lokal sklepowy, względnie zabroni mu sprzedaży towarów na targu.

W wypadkach tego rodzaju zamknięcia sklepu, nalepi żandarmerya na drzwiach lokalu sklepowego kartkę zaopatrzoną pieczęcią urzędową Obwodowej Komendy żandarmeryi (tak w języku niemieckim jak i polskim) następującej treści: „Z powodu nieuwidocznienia taryfy cen środków żywnościowych sklep urzędowo zamknięto.” Zdjęcie kartki i ponowne otwarcie sklepu, względnie ponowne zezwolenie na sprzedaż towarów na targu, może dozwolnić tylko c. i k. Komenda obwodowa po usunięciu nieformalności.

O wykonaniem przymusowym zamknięcia sklepu, względnie zabronieniu sprzedaży towarów na targu, doniesie zatem żandarmerya każdorazowo c. i k. Komendzie obwodowej. Wniesione zażalenia w sprawach zamknięcia sklepów, albo zakazu handlowania na targu, rozstrzyga c. i k. Komenda obwodowa ostatecznie.

Przekroczenia cen wytycznych, należy donieść wprost do c. i k. sądu wojskowego w Lubartowie.

B) Nadzór nad handlem i jarmarkami.

W miejscowościach Lubarowie, Łęczny, Michowie i Czemiernikach mają być utworzone Komisye aprowizacyjne. W skład ich wchodzi naczelnik gminy (burmistrz) i najmniej dwóch członków, wybranych w tym celu przez radę gminną ze stanu producentów, albo konsumentów, przy szczególnem uwzględnieniu członków komitetu ratunkowego. Imię i nazwisko, oraz adres członków komisji aprowizacyjnej; należy bezzwłocznie podać c. i k. Komendzie obwodowej.

Komisya aprowizacyjna obowiązana jest nie tylko starać się o zaopatrzenie ludności w wszelkiego rodzaju zboże, mąkę i zboże na paszę, lecz ma także mieć nadzór nad całym obrotem jarmarcznym. W szczególności winna nadzorować nad cenami jarmarczniemi, jak również przypilnować obowiązku wystawiania taryfy cen przez kupców, dalej nadzorować taryfy cen potraw i napojów w domach zajezdnych, w wyszynkach, kawiarniach, herbaciarniach, mleczarniach, iako też taryfy cen odnośnie do mieszkań w domach zajezdnych, taryfy dorożek, publicznych łaźni, fryzjerni, robót kominarskich i innych pieniężnych świadczeń, które są nieodłączną treścią życia codziennego.

W tym względzie komisye aprowizacyjne obowiązane są podawać do c. i k. Komendy obwodowej wnioski celem zapobieżenia nieporządków, by wykorzystać lichwę żywnościową, a poprzeć rzetelny handel.

W miejscowościach, gdzie istnieją przepisy targowe, winna je Komisya aprowizacyjna, jak najrychlej przedłożyć c. i k. Komendzie obwodowej, do zatwierdzenia.

W miejscowościach, w których stosownie do niniejszego obwieszczenia nie będą tworzone własne Komisje aprowizacyjne, pełnić będzie funkcje Komisji aprowizacyjnej naczelnik gminy przy pomocy radnych i urzędników gminnych.

By w końcu scentralizować całą akcją aprowizacyjną, ustanawia się w Lubartowie Centralny Komitet aprowizacyjny.

W skład tego wchodzi:

- 1) zastępcę c. i k. Komendy obwodowej,
- 2) zastępcę magistratu miasta Lubartowa,
- 3) trzech członków obwodowego Komitetu ratunkowego, których nazwiska należy podać c. i k. Komendzie obwodowej,
- 4) po jednym członku komitetu aprowizacyjnego z Lubartowa, Łęcznej, Michowa i Czemiernik; których nazwiska należy również podać c. i k. Komendzie obwodowej.

C) Organizacja i handlu.

By kupcom i handlarzom dać możność przedstawiania swych życzeń i zażaleń wprost c. i k. Komendzie obwodowej, a zarazem umożliwić naradzanie się z c. i k. Komendą obwodową w sprawach handlowych, mają kupcy i handlarze z Lubartowa, Michowa i Czemiernik, wybrać z pośród siebie pięciu zaufania godnych i fachowych delegatów, których imiona i nazwiska przedłożyć należy za pośrednictwem właściwej gminy c. i k. Komendzie obwodowej wraz z adresami, najdalej do 10 marca 1916 roku.

Ci delegaci mają 20-go każdego miesiąca zbierać się na posiedzenia w pałacu w Lubartowie, o godzinie 3 po południu.

Pierwsze tego rodzaju posiedzenie, wyznacza się 20/3 1916 r. o godzinie 3 po południu w wyż wspomnianym miejscu.

W każdym tego rodzaju posiedzeniu będzie uczestniczyć zastępcę c. i k. Komendy obwodowej i kierować obradami.

Zgromadzenie delegatów tworzy zarazem w sprawach handlowych radę przyboczną c. i k. Komendy obwodowej.

D) K a r y .

Przekroczenia powyższego obwieszczenia, które natychmiast wchodzi w życie karane będą przez c. i k. Komendę obwodową grzywnami do wysokości 2000 kor, względnie aresztem do sześciu miesięcy, o ile nie będą stanowiły przekroczenia lichwy żywnościowej i podlegały pod kompetencję c. i k. sądu wojkowego.

W końcu zwraca się uwagę, że ten, kto niezwykle wysokie ceny za niezbędne do codziennego życia przedmioty płaci, lub ofiaruje, albo lichwiarza żywnościowego nie doniesie, lecz jego działania toleruje, podlega tak samo karze jak i sam lichwiarz żywnościowy.

Lubartów, dnia 14. Lutego 1916.

Preis-tarif. — Taryfa cen.

des Kaufmannes
kupcain
w

Art der Ware. Rodzaj towaru.	Mass. bezw. Gewichtseinheit. Jednostka miary względnie ciężaru.	En gros Preis. Cena hurtowna.		En Detail Preis. Cena detaliczna.		Anmerkung. Uwaga.
		K	h	K	h	
A.) Fleisch, Selch, Fett u. Wurst- waren. Mięsa, wędliny, tłuszcze i kielbasy.						
Rindfleisch mit Knochen wołowina z kośćmi						
Rindfleisch ohne Knochen wołowina bez kości						
Lungenbraten polędwica						
Kalbfleisch cielęcina						
Schaffleisch baranina						
Schweinefleisch wieprzowina						
Selchfleisch wieprzowina wędzona						
grüner Speck oder Schmeer niewędzona słonina lub tłuszcz						
geräucherter Speck słonina wędzona						
Schweineschmalz smalec wieprzowy						
Rindsfett tłuszcz wołowy						
Margarineschmalz margaryna						
Pflanzenfett tłusz roślinny (ceres)						
gewöhnliche Wurst kielbasa zwyczajna						
Krakauer Wurst kielbasa krakowska						
Presswurst salceson						

Art der Ware. Rodzaj towaru.	Mass bezw. Gewichtseinheit. Jednostka miary względnie ciężaru.	En gros Preis. Cena hurtowna.		En detail Preis. Cena detaliczna.		Anmerkung. Uwaga.
		K	h	K	h	
B.) Geflügel, Fische. Drób, Ryby.						
Gänse gęsi						
Enten kaczki						
Hühner kury						
Perlhühner perlicy						
Truthühner indyki						
Karpfen karpie						
Karauschen karasie						
Hechte szczupaki						
Schleie liny						
Seefische ryby morskie						
Häringe (gesalzen) śledzie solone						
C.) Mahl- und Schalprodukte, Brot. Produkta mączne, jarzyny, chleb.						
Weizenfeinmehl pszenna mąka przednia						
Weizenkochmehl pszenna mąka chlebowa						
Roggenbrotbackmehl żytnia mąka chlebowa						
Weizengries grysił pszenny						
Rollgerste gross krupy jęczmienne grube						
Rollgerste mittel krupy jęczmienne średnie						
Hirse proso						
Buchweizen tatarska						

Art der Ware. Rodzaj towaru.	Mass bezw. Gewichtseinheit. Jednostka miary względnie ciężaru.	En gros Preis. Cena hurtowna.		En detail Preis Cena detaliczna.		Anmerkung. Uwaga.
		K	h	K	h	
Reis ryż						
Bruchreis ryż łamany						
Roggenbrot chleb żytni						
Weizenbrot chleb pszenny						
gemischtes Brot chleb mięszany						
D.) Hülsenfrüchte. Jarzyny strączkowe.						
Erbsen (ganz) groch (cały)						
Erbsen (geschält) groch (łuszczony)						
Linsen soczewica						
Bohnen fasola						
E.) Milch, Molkereiprodukte Eier. Mleko, produkty mleczne, jaja.						
Vollmilch mleko nieodtłuszczone	per Quart za kwartę					
Magermilch mleko odtłuszczone						
Topfen twarog						
Tischbutter masło jadalne						
Kochbutter masło do gotowania						
Harter (schweizer) Käse twardy (szwajcarski) ser						
Weicher (Rahm) Käse miękki (śmietankowy) ser						
Eier frisch jaja (świeże)						
Eier eingelegt jaja (z wapna)						
F.) Spezereiwaren, Gewürze. Artykuły spożywczo-kolonialne, korzenie.						
Kaffe (roh) kawa (surowa)						

Art der Ware. Rodzaj towaru.	Mass bezw. Gewichtseinheit. Jednostka miary względnie ciężaru.	En gros Preis. Cena hurtowna.		En detail preis. Cena detaliczna.		Anmerkung. Uwaga.
		K	h	K	h	
Kaffe (gebrannt) kawa (palona)						
Zucker (in Broden) cukier (w głowach)						
" (in Würfeln) " (w kostkach)						
" (in Kristall) " (kryształowy)						
" (Staub, Sand) " (miałki, piasek)						
Tee herbata						
Kakao kakao						
Schokolade czokolada						
Salz sól						
Pfeffer pieprz						
Kümmel kminek						
Speiseöl Olej jadalny						
Essig ocet						
G.) Gemüse (nach Jahreszeit). Jarzyny (wedle pory roku).						
Kartoffeln kartofle						
Kraut kapusta						
gelbe Rüben marchew						
Zwiebeln cebula						
Knoblauch czosnek						
Kreen chrzan						
H.) Obst u. Obstkonserven. Owoce i konserwy owocowe.						
Apfel jabłko						

Art der Ware. Rodzaj towaru.	Mass. bezw. Gewichtseinheit. Jednostka miary względnie ciężaru.	En gros Preis. Cena hurtowna.		En detail preis. Cena detaliczna.		Anmerkung. Uwaga.
		K	h	K	h	
Pflaumen (gedärnt) śliwki (suszone)						
Pflaumenmuss powidła						
J). GETRÄNKE. NAPoje.						
Wein wino						
Bier piwo						
Branntwein wódka						
Rum rum						
Sodawasser woda sodowa						
Kracherle limoniada						
K). Schlachtvieh. Bydło rzeźne.						
Ochsen woły						
Stiere buhaje						
Kühe krowy						
Jungvieh jałówki						
Kälber cielęta						
Schweine świnie						
Schafe owce						
Ziegen kozy						
L.) Futterartikel. Pasza dla bydła.						
Heu siano						
Stroh słoma						

Art der Ware. Rodzaj towaru.	Mass bezw. Gewichtseinheit. Jednostka miary względnie ciężaru.	En gros Preis. Cena hurtowna.		En detail Preis. Cena detaliczna.		Anmerkung. Uwaga.
		K	h	K	h	
Zuckerrüben buraki cukrowe						
Futterrüben buraki pastewne						
Ölkuchen makuchy						
Pferdeböhen bobik						
Wicke wyka						
M.) Beheizungs, Beleuchtungs- Reinigungsmaterial. Materiały opałowe, do oświet- lania i czyszczenia.						
Brennholz hart drzewo opałowe twarde						
Brennholz weich drzewo opałowe miękkie						
Steinkohle węgiel kamienny						
Petroleum nafta						
Brennspiritus spiritus do palenia						
Zündhölzchen zapalki						
gewöhnliche Stearinkerzen świece stearynowe zwyczajne						
gewöhnliche Kernseife zwyczajne mydło z tłuszczem						
gewöhnliche Schmierseife zwyczajne mydło szare (miękkie)						
Kristallsoda soda kryształowa						

Przepisy sanitarne.

C. i k. Komenda obwodowa uczyniła spostrzeżenie, że w tutejszym obwodzie pomimo kilkakrotnych napomnień, panują jeszcze zawsze tego rodzaju braki pod względem sanitarnym, że niebezpieczeństwo zawleczenia zaraźliwych chorób wskutek tych zaniedbań, coraz to więcej staje się prawdopodobnem.

Z tego względu zarządza się co następuje:

A) Ustępy.

W każdym domu, który posiada podwórze, należy wybudować do 30 maja 1916 ustęp, który ma mieć dobrze osłonięty przed ściekiem wody deszczowej i wymurowany dół kloaczny. Aż do czasu powyższego bezwarunkowego czasokresu, do którego należy wybudować murowane doły kloaczne, należy wprawdzie wystawić ustęp w każdym domu, który posiada podwórze; ten jednak może być tymczasowo zaopatrzony zamiast w dół kloaczny, w nieprzepuszczalny kubel, lub odpowiednie naczynie służące do gromadzenia nieczystości. Doły kloaczne, względnie tymczasowe naczynia kloaczne, muszą być wypróżniane w miarę potrzeby, na koszt właścicieli domu. Miejsca na które nieczystości składać należy, oznaczy magistrat miasta, względnie naczelnik gminy, które te miejsca w sposób zwykle używany poda do publicznej wiadomości.

2.) W domach, nieposiadających podwórza, musi być urządzony w samym domu ustęp, względnie ustęp prowizoryczny (jak to wykazanem zostało pod № 1.). Ustępy muszą być czysto utrzymane i przysypywane codziennie niegaszonym wapnem, lub sproszkowanym torfem.

3.) Dla domów, w których nie dadzą się urządzić wspomnianego rodzaju ustępy, musi urządzić gmina ustępy publiczne na własny koszt przy ulicach lub miejscach do tego się nadających i to najdalej do 30 kwietnia b. r.

Te do ogólnego użytku oddane wychodki muszą posiadać murowany, nieprzepuszczalny dół kloaczny.

Że się zamierza budować publiczne ustępy należy wprzód we właściwym czasie zawiadomić Komendę obwodową, która w każdym pojedynczym wypadku zamierzonej budowy sastrzeża sobie możliwość wydania zarządzeń uzupełniających.

B) Wywóz śmieci.

W miejscowościach: Lubartowie, Łęcznie, Michowie i Czemiernikach należy gromadzić śmiecie i wszelkie odpadki, z wyjątkiem kału, w zbiornikach lub skrzyniach przykrywanych. Śmiecie musi gmina na własny koszt dwa razy w tygodniu zabierać z poszczególnych domów, a to w każdy poniedziałek i czwartek i wysypywać na właściwych miejscach zdala od miasta.

W tych powyżej wskazanych czterech miejscowościach, musi się gmina postarać o beczki i pompy do wypróżniania dołów kloacznych i przedmioty te wypożyczać pojeźdźczym właścicielom domów do użytku za wynagrodzeniem.

C) Policja drogowa

Zanieczyszczanie ulic i placów szczególnie przez załatwienie tamże potrzeb naturalnych, następnie przez wylewanie brudnej wody, wyrzucanie popiołu śmieci i wszelkich odpadków jest jak najsurowiej wzbronione.

Zakazany jest ruch wozowy w godzinach od 9 wieczorem do 4-ej rano.

Również ruch osobowy po drogach i placach między 10 wieczór a 4-tą rano jest wzbroniony.

D) Przepisy dotyczące utrzymania czystości.

Lokale sklepowe, mieszkania i przedmioty codziennego użytku w sklepach i mieszkaniach, muszą być nadzwyczaj czysto utrzymywane.

Lokale sklepowe muszą być wybielone i utrzymywane w należytych stanie. Lada sklepowe i sprzęty w sklepach muszą być codziennie gruntownie zmywane. Lokale sklepowe muszą być przynajmniej raz w tygodniu wmywane.

Środki spożywcze, chleb i towary spożywcze codziennego użytku, muszą być w ten sposób w sklepach przechowywane, by ochronić je przed jakimkolwiek zanieczyszczeniem (przez muchy, dotykanie ze strony publiczności, kurz i t. d.)

Jako papieru do pakowania można używać jedynie papieru bez druku.

Zakazuje się sprzedaży mięsa i środków spożywczych na publicznych placach.

Należy czysto utrzymywać schody, drzwi, okna w końcu i sami mieszkańcy muszą, co do własnej osoby przestrzegać czystości.

Na publicznych miejscach zakazana jest sprzedaż mięsa i innych środków spożywczych codziennego użytku. Celem przyzwyczajania ludzi do czystości, może Komenda obwodowa zarządzić odpowiednie środki przymusowe.

E) Studnie.

Każda studnia musi być wyłożona płytami cementowymi lub murowaną aż do zwierciadła wodnego. Każda studnia musi być zaopatrzoną w wysokie ocembrowanie. Studnie pompowe muszą posiadać przynajmniej 30 cm. podmurowanie ponad powierzchnię ziemi

Dla studzien korbowych ustanawia się podmurowanie na 80 cm. najmniej.

Przy studniach pompowych musi być właściwy zbiornik wody szczelnie pokryty płytą cementową lub pokrywą drewnianą. Studnie zwykle mogą być otwarte, jednak wiadro (czerpak) musi być trwale połączone z żerdzią a to z tego powodu, aby nie zapuszczać w wodę wiader i naczyń należących do rozmaitych osób — a niezastosowanie się do tego będzie surowo karane.

Żurawie mają być tak urządzone, aby wiadro nie opadało na ziemię, lecz żeby wisało swobodnie w powietrzu, zaś studnie należy otoczyć w promieniu 1 metra kamieniami (płytami kamiennymi).

Płyty kamienne muszą być tak ułożone, aby posiadały spad, celem odpływu wylanej wody.

W tym celu musi gmina urządzić odpowiednie rynsztoki dla odprowadzania wody i utrzymywać je w należytych stanie.

Zakazaniem jest pranie bielizny przy studni, oraz wylewanie brudnej wody, urządzanie wychodków i gnojówek w odległości mniejszej jak 10 metrów od studni.

F) Środki przeciw zawleczeniu chorób zakaźnych.

Na wypadek wybuchnięcia chorób zakaźnych jak: tyfusu, cholery, ospy, biegunki i t. p. ma właściciel domu tegoż zastępca, lub dozorca domu, w którym zaszedł wypadek zaszlabnięcia — obowiązek donieść o tem bezzwłocznie Naczelnikowi gminy.

Naczelnik gminy ma obowiązek umieścić na domu tym w miejscu łatwo widocznym tablicę z następującym napisem: „**choroba zaraźliwa wstęp wzbroniony**“. Tablicę tę ma utrzymać aż do wygaśnięcia zarazy i przeprowadzenia dezynfekcji.

Przekroczenie zakazu wstępu będzie karane.

Również zakazane jest osobom, które mieszkają w zakażonych domach, chodzić na jarmarki, samym w sklepach towary zakupywać, lub czerpać wodę z publicznych studzien.

Surowo wzbronione jest odwiedzanie zaraźliwych chorych, a to nie tylko z powodu niebezpieczeństwa zarażenia siebie, lecz także przeniesienia choroby na innych. Tak samo nie można odwiedzać innych osób, tak rodzina, jak i domownicy chorego.

Na wypadek skonstatowania choroby w rodzinie, piekarsza, właściciela wyszynku, domu zajezdneho, handlu rzeźniczego, ma natychmiast żandarmerya zamknąć i zapieczętować lokal.

Naczelnik gminy ma dołożyć starania, aby śmiecie odpadki i kał z domu zakażonego dopiero po przeprowadzonej dezynfekcji (zasypane nierozpuszczonym wapnem) były wywiezione. Również ma Naczelnik gminy dołożyć starań, ażeby mieszkańcy domu zakażonego nie czerpali wody przy studni, lecz muszą ustanowić osoby, któreby wodę potrzebną donosiły aż do drzwi domu zakażonego i tam przelewały ją do naczyń zarazą nawiedzionych rodzin.

W ten sam sposób postępować należy z zakupnem towarów dla zakażonych domów.

G) Obowiązek zgłoszenia wypadków chorób zaraźliwych.

O każdym wypadku zasłabnięcia, albo podejrzenia o zachorowanie na cholere, ospę, tyfus plamisty, tyfus brzuszny, czerwonkę, zaraźliwy tężec kręgosłupa, skarlatynę i dyfteryę, jak i o każdym wypadku śmierci z powodu jednej z powyższych chorób, należy natychmiast donieść naczelnikowi gminy przy zapodaniu imienia, nazwiska, wieku i adresu chorego, względnie umarłego. Temu samemu należy donieść o wypadkach nosaczyny, księgosuszu i wściekliczności u ludzi, jak i pokąszeniach przez wściekłe albo podejrzone o wściekliczność zwierzęta,

Obowiązek zrobienia doniesienia mają:

- 1.) wezwany do chorego lekarz,
- 2.) wezwany do chorego felczer,
- 3.) zwierzchnik rodziny (ojciec, matka i t. d.)
- 4.) właściciel domu, albo osoba, której pieczy dom pozostawiono,
- 5.) zawodowi pielęgniarze, którzy zajmują się doglądaniem chorych,
- 6.) osoba stwierdzająca śmierć,
- 7.) w szpitalach, zakładach humanitarnych i więzieniach kierownik, względnie osoba, której powierzono kierownictwo,
- 8.) kierownicy publicznych i prywatnych zakładów naukowych, ochronek dla dzieci, odnośnie do dzieci, nauczycieli i strużów szkolnych,
- 9.) odnośnie do księgosuszu, nosaczyny i wściekliczności, także weterynarze, jeśli w czasie wykonywania swego zawodu, dowiedzieli się o zarażeniu lub podejrzeniu o zarażenie się człowieka.

Obowiązek uczynienia doniesienia gaśnie, dla osób pod 2 do 8 wymienionych, jeśli już lekarz, weterynarz lub inna z pod 2. 3. wymienionych osób rzeczywiście doniosła już właściwej władzy.

Doniesienie wnieść można ustnie lub pisemnie, zaś naczelnik gminy, w razie jeśli się rozchodzi o poważny wypadek, ma natychmiast w najkrótszej drodze (przez posłańca) zawiadomić o tem właściwą c. i k. Komendę obwodową.

Dla pisemnych doniesień, służą pisemne formularze, które można otrzymać we wszystkich urzędach gminnych. Urzęda gminne obowiązane są w razie, jeśli nadesłany zapas formularzy się skończy, prosić o dalszy natychmiast c. i k. Komendę obwodową.

H) K a r y .

Przekroczenia postanowień podanych w punkcie A.) 1 i 2, dalej w punkcie B, C, D, E, F i G tego obwieszczenia, będą karane, nie naruszając przysługującego prawa karania c. i k. Komendzie obwodowej w Lubartowie, o ile popełnione zostaną przez osoby prywatne w owych 4 miejscowościach mieszkające, grzywnami do 50 k. względnie aresztem do 5 dni — a to w Lubartowie i Łęczynie przez c. i k. Komendanta policji wojskowej, zaś w miejscowościach Michowie i Czemiernikach przez Naczelników oddzielnych posterunków żandarmerji.

Przekroczenie zaś tego obwieszczenia, o ile popełnione zostanie w innych miejscowościach tutejszego obwodu, dalej przekroczenia, które wprowadzie w Lubartowie, Łęczynie, Michowie i Czemiernikach zostały popełnione, jednak do ukarania ani policji ani żandarmerji nie zostały przekazane, karane będą przez c. i k. Komendę obwodową grzywną do 2000 k lub aresztem do 6 miesięcy.

Na wypadek niewykonania przepisanych tutaj urządzeń, może być zarządzonem przez c. i k. Komendę obwodową wybudowanie w mowie będących obiektów, względnie przeprowadzenie wskazanych robót i to na koszt gminy, zaś koszta tych urządzeń będą ściągnięte od gminy w drodze kontrybucyi.

To obwieszczenie wchodzi w życie natychmiast.

Lubartów, 16 Lutego 1916 r.

Res. № 2 ex 1916.

25.

Przepisy dotyczące się wywozu i przywozu przez granicę.

I. **Wywóz** z pozwoleniem wywozu, jak również wywóz tych artykułów, które nie podlegają zakazowi wywozu, jest dozwolony tylko przez pewne oznaczone miejsca na granicy, to jest przez „**miejsca wywozu**“.

„**Miejsca wywozu**“ w obwodzie lubartowskim są następujące:

- a) Drewniki,
- b) Wola Skromowska,
- c) Czemierniki,
- d) Niedźwiada,
- e) Rudka Kijańska.

Oprócz tych miejsc **zakazuje się wywozu przez wszystkie inne miejsca wzdłuż granicy, bez względu na to, czy dotycząca osoba jest w posiadaniu pozwolenia na wywóz, czy też pozwolenia takiego nie posiada.**

II. Przekroczenie granicy w obu kierunkach przez **zaprzęgi** jest dozwolone tylko **w dzień** i tylko przez „**miejsca wywozu**“, nadto z tutejszego obszaru do niemieckiego tylko za okazaniem przepisanych dokumentów (paszport do podróży w połączeniu z przepustką, karta indentyzacji w połączeniu z przepustką graniczną, paszport będący dla zaprzęgu i koni).

III. Dla **ruchu osobowego na granicy** obowiązują nadal obecne przepisy z następującą zmianą:

Wszystkie osoby, które przekraczają granicę z tutejszego obszaru na niemiecki na innych miejscach jak na przepisanych „**miejscach wywozu**“, zostaną zwrócone do najbliższego „**miejsca wywozu**“, jeżeli mają ze sobą jakiegokolwiek towary i jeżeli są w posiadaniu przepisowo wystawionego pozwolenia na wywóz.

Osoby **nie posiadające** pozwolenia na wywóz, zostaną zaaresztowane.

Przywóz towarów z obszarów niemieckiej okupacji do obszarów austr.-węg. okupacji jest zakazany.

Res. № 95 M. A. ex 1916.

26.

Trzymanie gołębi pocztowych.

Zakazuje się surowo trzymania gołębi pocztowych oraz wszelkich gatunków ptaków, które zdolne są do przenoszenia wiadomości w powietrzu, **jak również trzymania gołębi wogóle w zamkniętych klatkach** w domu i po za domem lub w zabudowaniach gospodarskich (stajnie i t. p.).

Zakazuje się również przywozu i przemycania gołębi, zabierania ich ze sobą w podróży jak również przenoszenia tych zwierząt z miejsca na miejsce.

Zwraca się uwagę mieszkańcom tutejszego obwodu, że ci, którzy przekroczą ten zakaz staną się podejrzanymi o szpiegostwo i o działanie na korzyść dla nieprzyjaciela i że te karygodne czyny podpadają także pod sąd doraźny (§ 327 wojskowej ustawy karnej).

Zniesienie okopów.

W związku z świeżo wydanem zarządzeniem, że rosyjskie okopy strzeleckie mogą być zasypane, ogłasza się że, także wszystkie okopy strzeleckie austriacko-węgierskie i niemieckie, a więc wszystkie okopy strzeleckie, znajdujące się wewnątrz obwodu Lubartowskiego bez wyjątku zasypane i zrównane być mają.

Naczelnik gminy (wójt) jest odpowiedzialnym, by roboty około zasypywania okopów zaczęto natychmiast i tak je prowadzono, by ukończone były najdalej przed rozpoczęciem wiosennych robót polnych.

Następujące postanowienia winni sołtysi jak i ludność miejscowa surowo przestrzegać o których to postanowieniach pouczyć ją należy:

Ludności zajętej zasypywaniem rowów strzeleckich nie należy się za pracę ze strony c. i k. Zarządu żadne odszkodowanie pieniężne, lecz wszelkie w tej mierze powstałe koszty ponosi interesowana gmina. Interesowanej ludności wolno jest zabieranie, w miarę postępowania robót, swoje własne drzewo, użyte do budowy okopów, sprzęty domowe i t.d. Uzyskanie drzewa nie może jednak w żadnym wypadku stanowić celu robót. Celem robót jest jedynie zasypianie rowów, jak i zebranie drutu i wogóle materiału wojennego. W okopach strzeleckich, podkopach, a także bardzo często pod ziemią służącą do zasypywania okopów strzeleckich, znajduje się bardzo często wszelkiego rodzaju materiał wojenny, jak: broń, łopaty, różne rodzaje uzbrojenia, amunicja i t. d., który to bądź został zapomniany, bądź przysypany ziemią. Ten materiał wojenny należy zbierać, oddawać sołtysom, których obowiązkiem jest oddać go naczelnikom gmin. W szczególności jak najszybciej należy dostawić naczelnikom gmin drut, bez względu na to, czy on się znajduje jeszcze jako naciągnięty przed okopami strzeleckimi, czy też zwinięty jest w okopach, w czystym polu, lub gdziekolwiek gdzieindziej. Wraz z rozpoczęciem zbierania drutu, należy równocześnie rozpocząć roboty około zasypywania rowów strzeleckich.

Naczelnik gminy jest osobiście odpowiedzialnym, że najbliższy posterunek żandarmerji zawiadomiony będzie jak najszybciej o zebraniu drutu i materiału wojennego, posterunek zaś, ma o tem bezwzględnie po poprzednim sprawdzeniu, donieść Komendzie Obwodowej. Nie mogą pozostać nie zasypane okopy strzeleckie, ani nie usunięte zasieki druciane nawet na gruntach bez właścicieli, lecz każda gmina musi przeprowadzić roboty około zasypywania okopów, jak i zebrania materiału wojennego w swoim własnym obwodzie aż do bezpośredniej granicy gminy sąsiedniej.

Mogły żołnierzy muszą być bezwarunkowo utrzymane i nie mogą być zrównane z ziemią.

Żandarmerja ma polecenie, sprawdzać w czasie postępu robót około okopów, ilość zebranego drutu i materiału wojennego i donieść o tem Komendzie. Ukończenie robót, zgłosić należy wraz z zapodaniem całej znalezionej w obrębie gminy ilości drutu i materiału wojennego, właściwemu posterunkowi żandarmerji.

Robotnikowi, który w czasie roboty natrafi na pocisk artyleryjski, granat ręczny, minę lub inny środek wybuchowy, nie wolno tego ruszać, lecz musi, pozostawiwszy na miejscu, zagrozić go drutem, a następnie dać znać natychmiast posterunkowi żandarmerji celem dalszego doniesienia Komendzie Obwodowej.

28.

W y r o k.

C. i k. Sąd wojskowy jako sąd doraźny w Lubartowie wydał dnia 7 lutego 1916 następujący wyrok:

Władysław Strużek lat 23, bez zajęcia, z Elżbietowa, gmina Rudno, powiat Lubartów winien jest;

I. że w nocy z 27 na 28 stycznia 1916 w Ciotczy, gmina Wielkie, powiat Lubartów, w zamiarze pozbawienia życia, przeciw swojemu wujostwu Józefowi i Rozalii Majkowskim i celem zawładnięcia przemocą ich pieniędzmi, przez dwa po sobie następujące wystrzały, prawdopodobnie z karabinu, dwukrotnie wymierzone w pierś i brzuch wyżej wspomnianych, w ten sposób działał, że stąd wynikła śmierć małżonków Józefa i Rozalii Majkowskich.

II. że w tym samym czasie i miejscu zadając trzy pchnięcia ostrem czterokańcistem narzędziem, prawdopodobnie bagnetem rosyjskim, przedsięwziął czynność prowadzącą do wykonania zamierzonego zabicia swej babki Katarzyny Majkowskiej, która to czynność jedynie przez przypadek nie osiągnęła zamierzonego skutku, a tylko spowodowała ciężkie uszkodzenie ciała.

III. że bezpośrednio po spełnieniu wspomnianych czynów, przedsięwziął czynność, z której według jego zamiaru miał powstać pożar domu, zamieszkałego wspólnie przez małż. Józefa i Rozalię Majkowskich i małż. Katarzynę i Wawrzyńca Majkowskich, a który to pożar umyślnie w tym celu podłożył, aby dokonać zbrodni morderstwa na dziadku Wawrzyńcu Majkowskim, na dwojgu nieletnich dzieci małżonków Józefa i Rozalii Majkowskich oraz na 12 letniej służącej Katarzynie Rusniak, przyczem zbrodnia morderstwa wskutek przypadku nie została dokonana, natomiast dom spłonął.

Przez to popełnił zbrodnię morderstwa rabunkowego z §§ 413, 414 ust. 2, usiłowanego morderstwa rabunkowego z §§ 15, 413, 414 ust. 2 i podpalenia z §§ 448, 450 lit. c. wojsk. ust. karnej i zasądzony został na karę śmierci przez powieszenie.

Wyrok śmierci wykonano dnia 8 lutego 1916.

29.

W s p a r c i a.

C. i k. Komenda obwodowa w Lubartowie ofiarowała 1000 koron na założenie herbaciarni w Łęcznej.

30.

Nagroda za ujęcie sprawców.

Lubartów, dnia 2 lutego 1916 r.

W nocy z 10 na 11-tego stycznia 1916 w Rozkopaczowie, powiat Lubartów, wsi położonej nad granicą terenu okupacyjnego austriackiego popełniono morderstwo, którego ofiarą padło ośmiu członków rodziny Szlojmy Grünblat oraz Josel Dorfschneider ze Zezulina.

Na miejsce czynu wysłana zaraz Komisya sądowo-lekarska pod kierunkiem nadporucznika audytora Terlikowskiego stwierdziła, że zbrodni tej dopuściło się najmniej trzech sprawców, uzbrojonych w siekiery i kłonicy i że śmierć wszystkich dziewięciu pomordowanych osób nastąpiła nagle, przeważnie podczas snu, przez cięte głębokie rany, zadane w głowę, oraz rozłupanie czaszek.

Dochodzenia zaraz na miejscu przeprowadzone stwierdziły dalej, że sprawcy dopuścili się tej zbrodni w celach rabunkowych, lecz znaleźli razem tylko kilka rubli przy zamordowanych oraz parę złotych kołczyków i pierścionek złoty damski z białym kamieniem wartości razem około 30 rubli.

Dotychczas przy pomocy posterunków żandarmeryi oraz ajenta policyjnego prowadzone śledztwo nie zdołało odkryć właściwych sprawców.

Zapodaje się zatem do wiadomości publicznej, że c. i k. wojsk. Gen. Gubernatorstwo w Lublinie rozporządzeniem z dnia 24 stycznia 1916. J. № 1046/16 wyznaczyło za ujęcie lub wskazanie właściwych morderców nagrodę w kwocie **500 koron**. Wzywa się przeto wszystkich, komuby były wiadome jakiegokolwiek szczegóły służące do wytropienia i ujęcia sprawców tej ohydnej zbrodni, aby donieśli o tem ustnie lub pisemnie najbliższej władzy policyjnej, względnie do c. i k. Sądu wojskowego przy Komendzie Obwodowej w Lubartowie.

List gończy.

Dnia 27 grudnia z. r. zbiegł z aresztu polowego w Wierzbniku, Rosyanin Georgij Temachwejew, przeciw któremu toczą się dochodzenia o szpiegostwo.

Temachwejew jest rodem z Kamieńca Podolskiego, gub. Wołyńska w Rosyi, tamże przynależny, liczy 28 lat. prawosławny, żonaty, cieśla z zawodu, przebywał przed aresztowaniem w Małyszynie, powiat Iłża.

Jest on średniego wzrostu, ma podłużną twarz, długi spiczasty nos, ciemne włosy, mały wąs ciemny, mówi po polsku i rosyjsku, pisze po rosyjsku.

Uprasza się zatem wszystkie komendy, władze bezpieczeństwa i ich organy, by śledziły za zbiegiem i w razie przychwycenia kazały go odstawić do najbliższego sądu wojskowego.

W s p a t c i s

Nagroda za ujęcie sprawców.

Lubartów, dnia 2 lutego 1916 r.
W nocy z 10 na 11-tego stycznia 1916 w Rozkopaczowie, powiat Lubartów, wsi położonej nad granicą terytorii okupacyjnego austriackiego popelniono morderstwo, którego ofiarą padło osiem członków rodziny Szolimy Gribelst oraz Josef Dortschneider ze Zsuzana. Na miejsce czynu wysłała zarząd Komisya sądowo-lekarska pod kierunkiem nadporucznika Andryosa Terlikowskiego stwierdziła, że zbrodni tej dopuścili się najmniej trzech sprawców, uczestniczących w sekrecy i kłamie i że śmierć wszystkich dziesięciu pomordowanych osób nastąpiła nagłe, przeważnie podczas snu przez ciężkie głodzenie rany, zadane w głowę oraz rozstrzelanie czaszek. Dochodzenia zarząd na miejscu przeprowadzone stwierdziły dalekie sprawy do przetrwania tej zbrodni w celach rabunkowych, lecz znaleźli także kilka rubli przy mordowanych oraz parę złotych koleżyków i pierscionek złoty damski z diamentem kamieniem wartości razem około 30 rubli.

Dotychczas przy pomocy posterunków kandydatury oraz agenta policyjnego prowadzone śledztwo nie zdążyło odkryć właściwych sprawców.

Zapodaje się zatem do wiadomości publicznej, że ci i k. wojsk. Gen. Gubernatorstwo w Lublinie rozporządzeniem z dnia 24 stycznia 1916, Nr 10416 wynagrodziło za ujęcie lub wskazanie właściwych sprawców nagrodę w kwocie 500 koron. Wzyna się przeto wszystkim, komu by były wiadome jakikolwiek szczegóły służące do wytypowania i ujęcia sprawców tej okropnej zbrodni, aby donieśli o tem ustnie lub pisemnie najbliższej władzy policyjnej, względnie do ci. i k. Sądu wojskowego przy Komendzie Obwodowej w Lubartowie.

32.

W Y K A Z

osób ukaranych przez sąd wojskowy od 11. stycznia 1916
do 10. lutego 1916 roku.

Liczba p.	IMIĘ i NAZWISKO	Dzień wyroku	CZYN KARYGODNY	Sposób i wymiar kary
1	Szloma Götz Weissmann	11/1. 1916	Rozsiewanie fałszywych pogłosek	6 tygod. areszt.
2	Tomasz Kusyk	"		3 tygod. areszt.
3	Paweł Gojeczewski	"	Nieoddanie	3 mies. areszt.
4	Józef Gullasch	"	materyału	"
5	Franc Iwanek	"	wojennego	3 tygod. areszt.
6	Jan Malek	12/1.		3 mies. areszt.
7	Antoni Harmasz	13/1.	Opilstwo i obraza straży	7-dniowy areszt
8	Szymon Marzeda	14/1.		2 tygod. areszt.
9	Stanisław Budiński	17/1.		"
10	Andrzej Pitka	"	Nieoddanie	"
11	Franc Mikołajda	18/1.	materyału	1 miesiąc areszt
12	Jan Bednarcek	"	wojennego	3 mies. areszt.
13	Wawrzyniec Nogal	"		4 mies. areszt.
14	Adam Nogal	"		6 tygod. areszt.
15	Rozalia Paczkowska	R. Gł. 19/1.	Kradzież	6 mies. ciężk. i obstrz. więzienia
16	Michał Dudzik	21/1.	Obraza straży	4 tygod. areszt.
17	Zuzanna Dudzik	"	"	2 tygod. areszt.
18	Władysław Milcek	23/1.	Nieoddanie materyału wojennego	6 tygod. areszt.

Liczba p.	IMIĘ i NAZWISKO	Dzień wyroku	CZYN KARYGODNY	Sposób i wymiar kary
19	Władysław Mucha	23/1.		14-dniowy areszt
20	Józef Strożek	"		"
21	Józef Mika	"	Nieoddanie	"
22	Antoni Mika	"	materyału	"
23	Adam Turtak	24/1.	wojennego	3 tygod. areszt.
24	Antoni Puliński	27/1.		6 tygod. areszt.
25	Ignacy Mitura	"		"
26	Feliks Marzeda	R. Gł. 27/1.	Kradzież	3 tygodni ostrego aresztu.
27	Szymon Ziemichów	R. Gł. 27/1.	Niebezpieczne pogrożki	6 tygodni ciężkiego więzienia
28	Stanisław Jezior	R. Gł. 27/1.	Kradzież dziczyzny	2 mies. ciężkiego więzienia
29	Józef Bonczek	29/1.	Nieoddanie materyału wojennego	3 mies. areszt.
30	Józef Bronos	3/2	Kradzież	2 tygod. areszt
31	Władysław Strózek	Sąd doraż. 7/2.	Morderstwo rabunk., usiłowane mord. rab. i podpalenie	Śmierć przez powiesz. (wykon. 8/2. 16 r.)
32	Tomasz Wierzchoń	9/2.	Opilstwo, rozsiewanie fałsz. i niepokojących wieści	2 tygod. areszt.
33	Antoni Wierzchoń	"	Opilstwo	6 tygod. areszt.

C. i k. Komendant obwodu

ZAWADZKI, pułkownik m. p.

DRUKARNIA
„POŚPIESZNA” iPRACOWNIA
STEMPLI
KAUCZUKOWYCHSTANISŁAW DŻAŁ
w LUBLINIE,
SZPITALNA № 3.(Obok Kasy
Przemysłowców).